

泰國朱拉隆功大學學生現代漢語實用文閱讀能力等級綱要

Miss Sansanee Ek-atchariya

此論文為朱拉隆功大學文學院東語系漢語專業
中文（作為外語教學）碩士國際課程研修內容之一部分
二〇〇六學年度
版權所有者：朱拉隆功大學

แนวทางการกำหนดความสามารถด้านการอ่านภาษาจีน : กรณีศึกษานิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

นางสาว ศันสนีย์ เอกอัจฉริยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาตะวันออก
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

490838

論文題目 泰國朱拉隆功大學學生現代漢語實用文閱讀能力等級綱要
研究生 Miss Sansanee Ek-atchariya
專業名稱 中文（作為外語教學）碩士國際課程
導師 Suree Choonharuangdej, Ph.D.
協同導師 Associate Professor Prapin Manomaivibool, Ph.D.

此論文獲朱拉隆功大學文學院核准為碩士研修內容的一部分

Theraphan Luangthongkum 文學院院長
(Professor Theraphan Luangthongkum, Ph.D.)

論文答辯委員會

Yang Tiange 主任委員
(Professor Yang Tiange)

Suree Choonharuangdej 導師
(Suree Choonharuangdej, Ph.D.)

Prapin Manomaivibool 協同導師
(Associate Professor Prapin Manomaivibool, Ph.D.)

Zhang Shujie 委員
(Associate Professor Zhang Shujie)

คันสนีย์ เอกัจฉริยา : แนวทางการกำหนดความสามารถด้านการอ่านภาษาจีน : กรณีศึกษานิสิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (泰國朱拉隆功大學學生現代漢語實用文閱讀能力等
級綱要) อ. ที่ปรึกษา : อ. ดร. สุรีย์ ชุนหรั่งเดช, อ. ที่ปรึกษาร่วม : รศ.ดร. ประพัฒน์
มโนมัยวิบูลย์, 150 หน้า.

จุดประสงค์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือเพื่อเสนอ "แนวทางการกำหนดความสามารถด้านการอ่าน
ภาษาจีน : กรณีศึกษานิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" และเพื่อนำไปใช้เป็นมาตรฐานในการออกแบบการวัดผล
ทางด้านทักษะการอ่าน รวมทั้งสามารถนำแนวทางนี้ไปใช้ในการอ้างอิงการเขียนตำราที่เกี่ยวข้องกับทักษะด้าน
การอ่านภาษาจีนได้อีกด้วย

ในการวิเคราะห์หลักสูตรวิชาเอกภาษาจีนของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นผู้วิจัยได้นำ
บทบาททางภาษา ๓ ประการของแนวทางกำหนดความสามารถทางด้านภาษาจีนของสภาการสอน
ภาษาต่างประเทศแห่งสหรัฐอเมริกา หรือ American Council on the Teaching of Foreign Languages
(ACTFL) Chinese Proficiency Guidelines มาเป็นหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์เพื่อแสดงให้เห็นว่า หลังจากที
นิสิตเรียนแต่ละวิชาจบแล้วนั้น นิสิตมีความสามารถด้านการอ่านภาษาจีนเป็นอย่างไร และกำหนดระดับต้น
กลาง และสูง ของแต่ละวิชาด้วย สุดท้ายจึงสรุปหลักเกณฑ์ในการแบ่งระดับความสามารถในด้านการอ่านของ
นิสิตวิชาเอกภาษาจีน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างแนวทางกำหนดความสามารถทางด้านภาษาจีน
ของสภาการสอนภาษาต่างประเทศแห่งสหรัฐอเมริกา (ACTFL) กับแนวทางการกำหนดความสามารถด้านกา
รอ่านภาษาจีน : กรณีศึกษานิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยเห็นว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบนี้มีหลักสำคัญที่
ต้องคำนึงถึง ๒ ประการคือ ๑. การวิเคราะห์ในแนวนอนเพื่อหาข้อแตกต่างระหว่างระดับชั้นของแนวทางกำหนด
ความสามารถทั้งสอง ๒. การวิเคราะห์ในแนวตั้งเพื่อแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางด้านการอ่านของผู้เรียน
ผลการศึกษาที่ได้รับคือระดับความสามารถทางด้านกาอ่านทั้งต้น กลาง และสูงของนิสิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยล้วนสูงกว่าระดับความสามารถของแนวทางกำหนดความสามารถทางด้านภาษาจีนของสภาการ
สอนภาษาต่างประเทศแห่งสหรัฐอเมริกา (ACTFL) รวมทั้งพัฒนาการทางด้านการอ่านของนิสิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยก็เร็วกว่าอีกด้วย

เหตุผลของความแตกต่างระหว่างแนวทางกำหนดความสามารถทั้งสองนี้ ผู้วิจัยตระหนักว่ามีสาเหตุมา
จาก ๑) แนวทางกำหนดความสามารถด้านการอ่านจัดทำขึ้นเพื่อนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยวิชาเอก
ภาษาจีนโดยเฉพาะ ๒) จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาเอกภาษาจีนคือ การผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ
ในด้านภาษาจีน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ และ ๓) ภาษาไทยเป็นภาษาที่
อยู่ในตระกูลภาษาเดียวกันกับภาษาจีน คือ ตระกูลภาษาจีน-ทิเบต ซึ่งมักมีระบบเสียงและหลักไวยากรณ์ที่
ใกล้เคียงกัน ดังนั้นนิสิตไทยจึงสามารถเรียนรู้ภาษาจีนได้ค่อนข้างเร็ว

ภาควิชา..... ภาษวตะวันออก..... ลายมือชื่อนิสิต..... ศันสนีย์ เอกัจฉริยา
สาขาวิชา..... ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... สุรีย์ ชุนหรั่งเดช
ปีการศึกษา..... 2549..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... ประพัฒน์ มโนมัยวิบูลย์

SANSANEE EK-ATCHARIYA：泰國朱拉隆功大學學生現代漢語實用文閱讀能力等級綱要(CHINESE READING PROFICIENCY GUIDELINES：A CASE STUDY OF CHULALONGKORN UNIVERSITY STUDENTS) 導師：SUREE CHOONHARUANGDEJ, Ph.D., 協同導師：ASSOC. PROF. PRAPIN MANOMAIVIBOOL, Ph.D., 150 頁。

本文的目的是爲了提出「泰國朱拉隆功大學學生現代漢語實用文閱讀能力等級綱要」，希望能將其作爲實際閱讀能力測試設計的一個標準，而且作爲閱讀教材編寫的參考。

我們在進行研究朱拉隆功大學漢語專業課程之時，爲了得到學生的閱讀實用能力，我們以美國外語教學學會中文程度綱要（以下簡稱《漢語水平》）中的“語言功用三面”爲參考，歸納出學生學完每課之後，該達到何等的閱讀能力，並討論分析每課該達到的閱讀能力是屬於初級、中級或高級水平。之後，我們進行歸納朱拉隆功漢語專業大學學生閱讀能力分級之原則。

爲了證明我們所定出來的閱讀能力綱要真正依靠“交際能力”，我們將我們擬定的綱要同《漢語水平》進行分析和比較。我們認爲比較的過程中主要有兩方面值得探討：一、在平面；就是討論兩者每等級內容之異同。二、在垂直面；是討論兩者閱讀能力提高的階段。研究結果顯示朱拉隆功大學漢語專業學生的閱讀能力在初、中、高每等級都高於《漢語水平》的訂定，而且我們學生閱讀提高的階段也進步得比《漢語水平》還快。

我們認爲兩者差異之原因是我們漢語專業有一定的課程目標，而訂定朱拉隆功大學生的語言能力時，我們必須遵循我們的課程目標。此外，我們訂定的閱讀能力是專門用於朱拉隆功大學生，由於我們的學生是專門學習語言的，所以他們語言理解的能力當然比其他專業的學生還高。而且我們的學生都是泰語母語者，由於漢泰同屬於漢藏語係，兩種語言語音系統、語法結構接近，所以我們學生就能學得比較快。

系別..... 東語系.....
專業名稱..... 中文（作爲外語教學）.....
學年..... 二〇〇六.....

研究生 *Sansanee Ek-atchariya*
導師 *Suree Choonharuangdej*
協同導師 *Prapin Manomaiyibool*

致謝

從開始進入課題到論文的順利完成，有很多要感謝的人，在這裡請接受我誠摯的謝意。

首先要感謝皇太后大學，讓我有機會在朱拉隆功大學碩士班學習並提供全部的學費。

更要感謝國立臺灣師範大學的鄧守信教授與夏威夷大學的李英哲教授，在選題及研究進程幫助我開拓研究思路、精心點撥、熱憂鼓勵。

非常感謝我導師 Suree Choonharuangdej 博士、協同導師 Prapin Manomaivibool 博士、副教授、朱拉隆功大學楊天戈教授和張書傑客座副教授，他們從討論作論文的過程到論文的修改、定稿，每一環節他們都給予悉心的指導，對論文的每一章、每一節，都提出了寶貴的修改意見，並幾番對論文加以斧鑿筆削。他們嚴謹的學風、勤奮的治學態度，一直激勵著我，是無法用言語表達的，今後只能以自己的加倍努力來報答先生的教誨之恩。

非常感謝朱拉隆功大學文學院漢語專業所有敬愛的老師對我的教育培養。他們細心指導我的學習與研究，賦予我思考的能力，使我終身受益。特別感謝肖先生、張先生、Neil Farquhar 老師和 Elizabeth Hughes 老師幫我做論文的校對工作，對他們的感激之情是無法用言語表達的。在此，我要向諸位老師深深地鞠上一躬。

尤其感謝我的好朋友 Pattra Pichetsilpa, Apisara Pornratananukul, Theerawat Theerapojanee, 和 Pakorn Sivapomprasert 正是由於你們一年多來的協助、鼓勵和理解，我才能克服一個一個的困難和疑惑，直至本文的順利完成。

最後我還要非常感謝培養我長大含辛茹苦的外公和媽媽，感謝各位阿姨、伯父和弟弟以及每個同學對我的理解和支持。

所有給予我的幫助、理解和支持都讓我難以忘懷，在這裡我要對所有幫助過我的人表示深深的謝意。

表格目錄

泰文摘要.....	iv
中文摘要.....	v
致謝.....	vi
第一章	引言.....1
1.1	問題的提出.....1
1.2	研究目的.....2
1.3	假設條件.....2
1.4	研究範圍.....2
1.5	研究方法.....2
1.6	研究的意義與作用.....3
1.7	論文的架構.....3
1.8	研究限制.....3
第二章	美國外語教學學會中文程度綱要.....4
2.1	美國外語教學學會中文程度綱要的起源.....4
2.2	美國外語教學學會中文程度綱要的內容.....4
2.3	美國外語教學學會中文程度綱要的內容結構.....8
2.3.1	語言閱讀功用三面.....8
2.3.1.1	語言功用三面的定義.....8
2.3.1.2	語言功用三面與美國外語教學學會漢語 水平綱要的閱讀能力.....8
2.3.2	語言閱讀學習中水平提高的階段性.....13
2.3.2.1	語言功能.....13
2.3.2.2	語言情景和內容.....14
2.3.2.3	語言準確性.....17
2.3.3	美國外語教學學會中文程度綱要之等級原則.....18
2.4	小結.....20
第三章	朱拉隆功大學之漢語課程.....22
3.1	朱拉隆功大學漢語專業課程.....22
3.1.1	朱拉隆功大學漢語專業的課程目標.....22
3.1.2	朱拉隆功大學漢語專業的課程架構.....22
3.1.3	朱拉隆功大學漢語專業的教材、教學內容和教學方式.....23
3.2	語言功用三面與朱拉隆功大學漢語專業課程.....48
3.2.1	一年級.....49
3.2.2	二年級.....50
3.2.3	三年級.....52
3.2.4	四年級.....56
3.3	朱拉隆功大學漢語閱讀能力分級原則.....60
3.3.1	初級.....61

	3.3.2 中級.....	61
	3.3.3 高級.....	62
3.4	朱拉隆功漢語專業大學生語言閱讀能力提高的階段性.....	63
	3.4.1 語言功能.....	63
	3.4.2 語言情景與內容.....	65
	3.4.3 語言準確性.....	67
3.5	小結.....	68
第四章	美國外語教學學會中文程度綱要要求和朱拉隆功大學綱要要求的可比性比較.....	70
4.1	美國外語教學學會中文程度綱要與朱拉隆功大學綱要的內容結構.....	71
	4.1.1 初級.....	71
	4.1.1.1 語言功能.....	71
	4.1.1.2 語言情景與內容.....	72
	4.1.1.3 語言準確性.....	73
	4.1.2 中級.....	73
	4.1.2.1 語言功能.....	74
	4.1.2.2 語言情景與內容.....	74
	4.1.2.3 語言準確性.....	75
	4.1.3 高級.....	76
	4.1.3.1 語言功能.....	76
	4.1.3.2 語言情景與內容.....	77
	4.1.3.3 語言準確性.....	77
4.2	語言閱讀學習中水平提高的階段性.....	78
	4.2.1 語言功能.....	78
	4.2.1.1 由語言表層意義的基本認識到語言內容的真正理解.....	78
	4.2.1.2 由具體的敘述到抽象的評價.....	79
	4.2.2 語言情景和內容.....	80
	4.2.2.1 應付情景的能力.....	80
	4.2.2.2 不同語體理解的能力.....	81
	4.2.2.3 真實經驗同文化背景和語言水平的關係.....	82
	4.2.2.4 語言內容的熟悉程度同語言水平的關係.....	83
	4.2.3 語言準確性.....	84
	4.2.3.1 由經常誤解到偶然誤解.....	84
	4.2.3.2 由重復到流利.....	85
	4.2.3.3 由簡易語言到複雜語言.....	85
4.3	小結.....	86
第五章	結論.....	89
5.1	泰國朱拉隆功大學學生現代漢語實用文閱讀能力等級綱要.....	89
5.2	「泰國朱拉隆功大學學生現代漢語實用文閱讀能力等級綱要」之用途.....	91

5.2.1 閱讀能力測試之建議.....	91
5.2.2 教材編寫之建議.....	91
參考文獻.....	93
附錄.....	95
作者簡介.....	150

圖表目錄

表 2-1	《漢語水平》的語言功能.....	9
表 2-2	《漢語水平》的語言情景和內容.....	10
表 2-3	《漢語水平》的準確性.....	11
表 2-4	《漢語水平》與語言功用三面.....	12
表 2-5	《漢語水平》語言閱讀學習功能的階段.....	14
表 2-6	《漢語水平》語言閱讀學習情景與內容的階段.....	17
表 2-7	《漢語水平》語言閱讀學習準確性的階段.....	18
表 2-8	《漢語水平》的等級.....	20
表 3-1	朱拉隆功大學漢語專業二〇〇六年的課程架構.....	23
表 3-2	朱拉隆功大學初級水平的閱讀能力.....	61
表 3-3	朱拉隆功大學中級水平的閱讀能力.....	62
表 3-4	朱拉隆功大學高級水平的閱讀能力.....	62
表 3-5	朱拉隆功大學閱讀能力等級表.....	63
表 3-6	朱拉隆功大學閱讀能力方面語言功能的階段.....	64
表 3-7	朱拉隆功大學閱讀能力方面語言情景與內容的階段.....	66
表 3-8	朱拉隆功大學閱讀能力方面語言準確性的階段.....	68
表 4-1	《漢語水平》與朱拉隆功大學能力分級對比.....	70
表 4-2	《漢語水平》與朱拉隆功大學初級能力的對比.....	71
表 4-3	《漢語水平》與朱拉隆功大學中級能力的對比.....	73
表 4-4	《漢語水平》與朱拉隆功大學高級能力的對比.....	76
表 4-5	《漢語水平》與朱拉隆功大學閱讀能力的對比.....	78
表 4-6	《漢語水平》與朱拉隆功大學理解能力的對比.....	79
表 4-7	《漢語水平》與朱拉隆功大學應付情景能力的對比.....	80
表 4-8	《漢語水平》與朱拉隆功大學語體理解的對比.....	81
表 4-9	《漢語水平》與朱拉隆功大學真實經驗與文化背景的對比.....	82
表 4-10	《漢語水平》與朱拉隆功大學內容熟悉性的對比.....	83
表 4-11	《漢語水平》與朱拉隆功大學理解準確性的對比.....	84
表 4-12	《漢語水平》與朱拉隆功大學閱讀流利程度的對比.....	85
表 4-13	《漢語水平》與朱拉隆功大學使用語言的對比.....	85
表 4-14	《漢語水平》與朱拉隆功大學漢語閱讀能力等級之比較表.....	87
表 5-1	朱拉隆功大學學生語言閱讀能力等級綱要.....	90